

Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva C-221/11

**Leyla Ecem Demirkan
proti
Bundesrepublik Deutschland**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Oberverwaltungsgericht Berlin-Brandenburg)

„Pridružitveni sporazum EGS-Turčija — Dodatni protokol — Člen 41(1) — Klavzula standstill — Obveznost vizuma za vstop na ozemlje države članice — Svoboda opravljanja storitev — Pravica turškega državljana do vstopa v državo članico, da bi obiskal družinskega člana in da bi lahko prejemal storitve“

Povzetek – Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 24. septembra 2013

1. *Prosto gibanje oseb — Svoboda opravljanja storitev — Obseg — Pasivno opravljanje storitev — Vključitev*

(člen 56 PDEU)

2. *Mednarodni sporazumi — Pridružitveni sporazum EGS-Turčija — Prosto gibanje oseb — Svoboda ustanavljanja — Pravilo standstill iz člena 41(1) Dodatnega protokola — Neposredni učinek*

(Dodatni protokol k Pridružitvenemu sporazumu EGS-Turčija, člen 41(1))

3. *Mednarodni sporazumi — Pridružitveni sporazum EGS-Turčija — Prosto gibanje oseb — Svoboda ustanavljanja — Svoboda opravljanja storitev — Pravilo standstill iz člena 41(1) Dodatnega protokola — Obseg — Pravica do vstopa v državo članico zaradi uporabljanja storitev (pasivno opravljanje storitev) — Izključitev*

(Dodatni protokol k Pridružitvenemu sporazumu EGS-Turčija, člen 41(1))

1. Pravica do svobodnega opravljanja storitev, ki jo državljanom držav članic, torej državljanom Unije, daje člen 56 PDEU, vključuje pasivno svobodo opravljanja storitev, in sicer svobodo prejemnikov storitev, da vstopijo v drugo državo članico, da bi tam prejemali storitve, ne da bi jih pri tem ovirale omejitve. Turiste, uporabnike zdravstvene oskrbe in osebe na študijskem ali poslovnem potovanju je tako treba šteti za prejemnike storitev.

(Glej točki 35 in 36.)

2. Glej besedilo odločbe.

(Glej točki 38 in 40.)

3. Pojem svobode opravljanja storitev iz člena 41(1) Dodatnega protokola, ki je bil podpisan 23. novembra 1970 v Bruslju ter sprejet, odobren in potrjen v imenu Skupnosti z Uredbo št. 2760/72, je treba razlagati tako, da ne vključuje svobode turških državljanov, prejemnikov storitev, da vstopijo v državo članico, da bi tam prejeli storitve.

V zvezi s tem med Pridružitvenim sporazumom in njegovim dodatnim protokolom na eni ter Pogodbo na drugi strani obstajajo razlike zlasti zaradi vezi med svobodo opravljanja storitev in prostim gibanjem oseb znotraj Unije. Natančneje, cilj člena 41(1) Dodatnega protokola in kontekst, v katerega je umeščena ta določba, se bistveno razlikujeta od tistih iz člena 56 PDEU, med drugim glede uporabe teh določb za prejemnike storitev.

Na prvem mestu, pridružitvev EGS-Turčija ima izključno gospodarske cilje in njen namen je predvsem spodbujati gospodarski razvoj Turčije. Razvoj gospodarskih svoboščin za omogočanje splošnega prostega gibanja oseb, ki bi bilo primerljivo s tistim, ki se v skladu s členom 21 PDEU uporablja za državljane Unije, pa ni cilj Pridružitvenega sporazuma. Ta sporazum in Dodatni protokol ter Sklep št. 1/80 Pridružitvenega sveta z dne 19. septembra 1980 o razvoju pridružitve, ki se nanaša samo na prosto gibanje delavcev, namreč nikjer ne določajo splošnega načela prostega gibanja oseb med Turčijo in Unijo. Pridružitveni sporazum poleg tega zagotavlja uživanje nekaterih pravic le na ozemlju države članice gostiteljice. Tako se klavzula „standstill“ lahko nanaša na pogoje za vstop in za prebivanje turških državljanov na ozemlju držav članic le, če je povezana z izvajanjem gospodarske dejavnosti.

Na drugem mestu, klavzula „standstill“, kakor je določena v členu 41(1) Dodatnega protokola, sama ne ustvarja pravic. Gre torej za določbo, ki prepoveduje uvedbo vsakršnega novega omejevalnega ukrepa od določenega dne.

(Glej točke 49, 50, 53, 55, 58 in 62 ter izrek.)